

JORDSAND

Beretning om Fuglelivet Sommeren 1936.

Ved LAUST PETERSEN¹

Sølvmaagerne, *Larus argentatus*, var begyndt at lægge Æg sidst i April, og i Begyndelsen af Maj gik det kun smaat fremad, da det var temmelig koldt, men efter nogle Dages Solskin tog de fat for Alvor, og en Del Reder anlagdes ogsaa, hvor Ternerne plejer at ruge. De første Sølvmaageunger var paa Vingerne ca 5. Juli, og først i August kunde de alle flyve. En stor Del af Ungerne døde, før de blev flyvefærdige.

Antallet af Stormmaager, *Larus canus*, var uforandret, og de rugede samme Sted som 1935. De fleste af Ungerne fandt jeg imidlertid døde, men de 7, der blev tilbage, kom alle paa Vingerne. Midt i Juli forlod de Jordsand og holdt efter den Tid til ude paa Vaderne Syd for Hytten; fra først i August kom de ikke paa Øen mere. 1 Par havde Æg meget sent; det havde udruget 24. Juli, men fik ingen Unge paa Vingerne.

Hættemaagen, *Larus ridibundus*, kom 1936 til som Ynglefugl paa Jordsand. Nogle kom paa Besøg af og til, og særlig lagde jeg Mærke til 2 Par, der viste sig næsten daglig; de satte sig paa Øen og undersøgte alt nøje, men hver Aften forsvandt de igen. En Dag blev det ene Par borte; det andet fik 2 Æg, hvoraf det ene dog blev ødelagt i Løbet af Rugetiden, men af det andet klækkedes 20. Juni en Unge, der imidlertid laa død nogle Dage senere. Omtrent samtidig hermed havde et nyt Par anlagt Rede i den modsatte Ende af Øen, hvor de en Tid rugede uforstyrret; 1 Æg blev ødelagt, og af de andre klækkedes 2 Unger, der dog kun levede faa Dage. Herefter forsvandt de gamle Hættemaager fra Øen.

De første Terner (*Sterna hirundo* og *macrura*) kommer omkring 1. Maj, men først henved Midten af Maanedelen lader de sig rigtig mærke. I store Flokke kredser de over Rugepladsen eller sætter sig paa Jorden og skraber Redeskaale i Sandet. I Begyndelsen flyver de bort om Aftenen, ikke 1 ses paa Øen, men saasnart det begynder at blive lyst næste Morgen, er de der igen, flest Havterner, kun enkelte Fjordterner. Talrige Æg og Unger er som sædvanlig gaaet til. Omkring Midten af Juli forsvandt Ternerne fra Øen, men holdt endnu en Tid til ude paa Skallebanken.

Splitterner, *Sterna sandvicensis*, kom af og til flyvende over Øen, men 1936 forsøgte ingen at yngle.

Præstekraven, *Charadrius hiaticula*, yngede heller ikke 1936.

¹ Beretningen er afkortet af Red.

Dato	Sølvmaage <i>Larus argentatus</i>			Storm- maage <i>Larus canus</i>			Hætte- maage <i>Larus ridibundus</i>			Havterne <i>Sterna macrura</i>			Fjord- terne <i>Sterna hirundo</i>		
	Reder	Æg	Unger	Reder	Æg	Unger	Reder	Æg	Unger	Reder	Æg	Unger	Reder	Æg	Unger
1. Maj	12	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15. Maj	464	697	0	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Juni	723	1910	46	10	28	0	1	2	0	156	192	0	6	18	0
15. Juni	259	602	832	3	8	20	1	1	0	237	394	106	8	24	3
1. Juli	15	32	973	1	2	7	1	3	0	103	158	121	0	0	8
15. Juli	0	0	700	1	1	7	0	0	2	0	0	40	0	0	?
1. August . . .	0	0	700	0	0	7	0	0	0	0	0	40?	0	0	?
15. August . .	0	0	700	0	0	7	0	0	0	0	0	40?	0	0	?
1. Septbr. . .	0	0	700	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	?
Første Æg . .	Sidst i April			10. Maj			19. Maj			17. Maj			17. Maj		
Første Unge .	28. Maj			10. Juni			20. Juni			10. Juni			10. Juni		
Flyvefærdige Unger	ca 700 Stk.			7 Stk.			0			ca 40 Stk.			0?		

Dato	Strandskade <i>Haematopus ostralegus</i>			Rødben <i>Tringa totanus</i>			Lærke <i>Alauda arvensis</i>			Engpiber <i>Anthus pratensis</i>		
	Reder	Æg	Unger	Reder	Æg	Unger	Reder	Æg	Unger	Reder	Æg	Unger
1. Maj	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15. Maj	11	21	0	1	4	0	1	2	0	0	0	0
1. Juni	21	64	6	1	4	4	1	4	8	1	4	0
15. Juni	8	21	24	2	8	8	0	0	10	0	0	4
1. Juli	5	9	18	1	4	10	0	0	10	2	10	4
15. Juli	5	12	10	0	0	14	0	0	10?	0	0	11
1. August . . .	0	0	6	0	0	5	0	0	10?	0	0	11?
15. August . .	0	0	6	0	0	5	0	0	10?	0	0	11?
1. Septbr. . .	0	0	6	0	0	5	0	0	10?	0	0	11?
Første Æg . .	ca 1. Maj			ca 1. Maj			ca 1. Maj			20. Maj		
Første Unge .	27. Maj			28. Maj			17. Maj			15. Juni		
Flyvefærdige Unger	6 Stk.			5 Stk.			10 Stk.?			11 Stk.?		

17. Maj iagttoges 2, men de forsvandt igen samme Dag, og jeg saa igen igen før 16. Juli, da en enkelt viste sig.

Strandskaderne, *Haematopus ostralegus*, var 1936 de sidste af Jordsands Ynglefugle, der havde Æg; det var omlagte Kuld, efterat første Hold Unger var gaaet til. De 6 Unger, der naaede at blive voksne, var udruget inde paa Øen, hvor Græsset var saa langt, at det ydede god Dækning. 1 Par havde Rede paa Skallebanken; Ungerne klækkes, og til Trods for at Vandet et Par Gange gik over Banken, klarede de sig til ind i Juli, paa hvilket Tidspunkt de var næsten flyvefærdige; da kom en temmelig haard Storm fra Sydvest, og siden saa jeg dem ikke; om de har klaret sig, skal være usagt. — — Først i Maj holdt ca 1000 Strandskader til ude paa Vaderne; midt i Maanedens begyndte de at tage af, men omkring 100 saas dog Sommeren igennem, vel nærmest unge Fugle.

I Begyndelsen af Tiden, jeg var paa Jordsand, var der kun 2 Par Rødben, *Tringa totanus*, der hver havde 4 Æg først i Maj, men hen i Juni kom endnu 3 Par, der ogsaa fik 4 Æg hver. Rederne laa alle i Nærheden af Hytten, godt gemt i det lange Græs. Fuglene kunde sidde timevis og skælde ud paa Hyttens Tag, men om Aftenen var de ofte meget tillidsfulde, og det hændte da, at jeg kom dem saa nær, at jeg kunde bøje Græsset til Side over den rugende Fugl, udenat den fløj op. De 5 Unger, der kom paa Vingerne, tilhørte de førstankomne 2 Par; de andre 3 Par fik ikke noget ud af Yngelen.

I første Halvdel af Maj opholdt en Snes Tusind Ryler, *Calidris alpina*, sig paa Vaderne. Herefter tog de rask af. 19. Maj skønnede jeg Antallet til omkring 1000, hvilket Tal efterhaanden formindskedes til 1—200 Fugle, der oversomrede.

Efterat det havde blæst ret stærkt om Natten sad en ung Lomvie, *Uria aalge*, om Morgenen 9. Juli paa Vestsiden af Jordsand. Den var ude af Stand til at flyve og gik rundt paa Øen et Par Dage, men da fandt jeg den død med oprevet Bug. Man kunde altid se paa Maagerne, hvor den var; de kredsede over den og slog ned efter den, men jeg har ikke set, at de har dræbt den. Omtrent samtidig blev en anden ung Lomvie iagttaget paa Rømø. [Sandsynligvis har det drejet sig om 1-aarige Fugle fra Helgoland. (Løpp.)]

10. Juni iagttoges en Sort Stork, *Ciconia nigra*.

I Sommerens Løb saas ofte enkelte Gravænder i Nærheden af Jordsand. 23. Juni kom et Par med 3 Ællinger op forbi Øen, men det varede ikke længe, før de gamle Fugle fløj alene omkring.

Omkring 1000 Ederfugle, *Somateria mollissima*, oversomrede i Farvandet omkring Jordsand. Et langt Stykke Tid laa 1 med 7 Ællinger ude paa Flakket, men den kom ikke op til Øen. 8. Juli iagttoges en Ederfugl med 9 Unger, og 28. Juli saas en Flok paa 14.

Først i Maj opholdt ca 150 Knortegæs, *Branta bernicla*, sig ude

paa Vaderne. Endnu 27. Maj saas omkring 40 og 4.—12. Juni 10—11 Stk. 4 Knortegæs, hvoraf 1 manglede det ene Ben, oversomrede.

Af Lærker, *Alauda arvensis*, rugede ialt 3 Par. Rederne ligger spredt over hele Øen, og de kan godt findes midt imellem Maagernes Reder, hvis Græsset er nogenlunde tæt. De 2 Par havde hver 4 Unger, det tredje 4 Æg, men kun 2 Unger. Lærkerne bliver paa Jordsand hele Sommeren; de forlader ikke Øen, efterat Ungerne er blevet flyvefærdige.

Af Engpibere, *Anthus pratensis*, var der først 1 Par, der havde Æg ca 20 Maj; efterat det havde udruget, kom endnu 2 Par, der hver fik 5 Æg; det ene af disse Par fik 5 Unger, det andet kun 2. Baade unge og gamle Engpibere bliver hele Sommeren. De holder altid til oppe paa Øen og færdes omkring Hytten.

Det ses, at Hovedindholdet af Beretningen ikke frembyder større Forskelle fra de foregaaende Aars.

EKSKURSIONER

Zoologisk Have 1. December 1935.

Trods Regnvejr mødte ca 40 Deltagere Kl. 10 ved Hovedindgangen, hvor man traf sammen med Lederen, Inspektør A. REVENTLOW, som først førte Deltagerne til Fuglehuset. De derværende Kolibrier blev gjort til Genstand for indgaaende Omtale; man hørte om Transporten og om Fuglenes Opførsel og Pasing i Fangenskab. Derefter besaas Fuglehusets øvrige Beboere, og et Besøg blev aflagt i Foderrummet, hvor Lederen ligeledes holdt et instruktivt Foredrag. — Under Opholdet i Fuglehuset var Vejret blevet godt, og man fortsatte med Friluftsvoliéerne, blandt hvis talrige Beboere især skal nævnes Havens Opdræt af 2 Kuld Høkkobastarder (♂ Glatnæbshokko, *Crax alector*, og ♀ Hvidisset Sjakuhøne, *Penelope pileata*), især interessante, da Høkkofuglene kun meget vanskelig forplanter sig i Fangenskab. — — Man sluttede ved Svømmedammen, hvor man takkede Inspektør REVENTLOW for den udmærket ledede Rundgang, og Deltagerne understregede deres Tilfredshed gennem et trefoldigt Hurra.

BERNT LØPPENTHIN

Øresund 26. Januar 1936.

I Ekskursionen deltog ogsaa Medlemmer af Dansk Naturhistorisk Forening. Ialt var der 63 Deltagere. Man afsejlede med Damperen »Landskrona« fra Havnegade Kl. 11³⁰ til Landskrona. Vejret var mørkt og køligt, men Udbyttet dog nogenlunde. Udfor Landskrona blev der set mange Ænder og Svaner; særlig ved Gråen var Fuglelivet